

**Beszámoló (tervezet)**  
a Magyar Hadtudományi Társaság  
2011. évi tevékenységéről,  
**a Társaság 2012. évi munkaterve**

A Magyar Hadtudományi Társaság helyzetéről és 2011. évi tevékenységéről az *elnökség* összeállította *beszámolóját*, amelyet – az Alapszabálynak megfelelően – megküldtünk az elnökség tagjainak és a választott küldötteknek, vagyis a küldöttgyűlés szavazati joggal rendelkező részvevőinek. A jelen gyűlés feladata, hogy megvitassa, kiegészítse és végül elfogadja az elnökség beszámolóját, továbbá hogy ugyancsak megvitassa és elfogadja a Felügyelő Bizottság és az Etikai Bizottság – mint választott szervek – beszámolóját. Magát a beszámolót az Intéző Bizottság január 23-ai ülésén megvitatta, kiegészítette és pontosította, majd beterjesztette az elnökség február 3-ai ülésére, amely azt jóváhagyta.

A beszámoló külön fejezetben tartalmazza az MHTT 2012. évi *munkatervének* főbb tételeit is, továbbá a következő évek legfontosabb rendezvényeinek körvonalait.

Napirend előtt kell megemlítenünk, hogy 2011 végén, életének 89. évében elhunyt Móricz Lajos nyugállományú ezredes, a Magyar Hadtudományi Társaság *alapító elnöke*, a Tanárky Sándor-díj és az Életmű-díj kitüntetettje, a Társaság elnökségének örökös tagja. Temetésén a Hadtudományi Társaság jelenlegi elnöke mondott gyászbeszédet, sírján koszorút helyeztünk el.

A beszámolási időszakban a Társaság a 2010. március 29-ei *tisztújító küldöttgyűlésen* megválasztott vezető szervek (IB, FB, EB) irányításával és koordinálásával végezte tevékenységét. A 2011-es év végén a gazdasági ügyekért felelős elnökhelyettes, Fodor Péter tagtársunk olyan beosztásba került a Honvédelmi Minisztériumban, amely beosztással perspektívában összeférhetetlen elnökhelyettesi pozíciója. Mandátumát Fodor Péter ezredes visszaadja a küldöttgyűlésnek. Immár több hónapja – az elnökség egyetértésével – bevontuk a gazdasági-pénzügyi tevékenységbe Gáspár Tamás tagtársunkat, a Védelemgazdasági és logisztikai szakosztály tagját, akit az elnökség megválasztani ajánl a gazdasági elnökhelyettesi posztra. Részben a változtatás szükségessége, a pénzügyekkel kapcsolatos teendők sürgető volta indokolta, hogy a szokásos március végi időpontról egy hónappal előrehoztuk a küldöttgyűlésünket.

A Társaság általános helyzete

A Magyar Hadtudományi Társaság általános helyzetét 2011-ben lényegében a folytonosság, a kiegyensúlyozottság jellemezte. Változatlanul több mint 600 tagunk van, tagságunknak mintegy negyedrésze mozgósítható, bevonható a különféle szakmai-tudományos tevékenységekbe. Továbbra is húsznál több szervezeti egységben testesül meg a tényleges tudományos munka, és a Társaság arculatát, a rólunk kialakuló képet továbbra is alapvetően meghatározzák a központi és szakosztályi rendezvények, konferenciák, illetve a Hadtudomány folyóirat.

A folytonosság, a változatlanosság azonban korántsem jelent egy helyben topogást. A módszerek, az elemzendő témák körültekintő megválasztásával mindig képesek vagyunk újat nyújtani, magunkat is megújítani. Jó példa erre a *Napjaink hadtudománya* konferenciasorozat, amelynek rendezvényeit általában a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel és az MTA Hadtudományi Bizottságával közösen szerveztük, továbbá az immár egy éves múltra visszatekintő *Mindenki hadtudománya* előadás-sorozat a HM Bessenyei György Kulturális és Üdültetési közhasznú nonprofit Kft. (a volt „tisztiház”) épületében.

A Társaságot ért „megrázkódtatások” közül említést érdemel két esemény: a pénzügyi támogatásunkat is érintő Állami Számvevőszéki vizsgálat (amelyről a későbbiekben lesz szó), illetve a Debreceni tagozatnál előállt helyzet (amelyről az Etikai Bizottság beszámolója tesz említést).

Miután a 2010 elején tartott küldöttgyűlés elé részletes, javaslatokkal kiegészített elemzést terjesztett a Társaság helyzetéről, a „stratégiai bizottság” a 2010-es és 2011-es évben lényegében felfüggesztette munkáját, nem végezte el az áttekintés második szakaszát a Társaság „külső” kapcsolatainak tekintetében. A passzivitás oka – a bizottság tagjainak egészségügyi problémái és a „civil törvény” révén várható változások mellett – nagyrészt a magyar társadalomban zajló permanens átalakítási folyamatokban keresendő, amelyek nem hagyták érintetlenül a Honvédelmi Minisztérium szféráját sem, és különösen mélyen érintették a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemet.

Az elnökség 2011 márciusában úgy foglalt állást, hogy a „stratégiai bizottság” javaslatainak azt a részét, amely az Alapszabály módosítását is igényli, alapos előkészítés után a 2013 tavaszán esedékes *tisztújító* küldöttgyűlés elé utalja. Elsősorban a társadalmi elnök tiszttségének létrehozásáról van szó, a javaslat – sok vitát kiváltva – ismételten szerepelt az Intéző Bizottság illetve az elnökség napirendjén. Az Alapszabály szövegszerű módosítási javaslatait a társadalmi elnök új tiszttségének figyelembe vételével egy háromtagú eseti bizottság (Csery-Szücs Péter, Gligor János és Nagy László) időközben előkészítette, de az Alapszabály esetleges módosítását nem a mostani, hanem a következő küldöttgyűlés napirendjére fogjuk tűzni.

#### Elnökségi ülések

A beszámolási időszakban négy elnökségi ülést tartottunk (akár a 2011-es évet, akár a két küldöttgyűlés közötti időszakot tekintjük beszámolási időszaknak): 2011. március 4-én, május 6-án, szeptember 23-án, december 9-én, illetve 2012. február 3-án. Már a legutóbbi alkalommal is úgy fogalmaztunk, hogy e vonatkozásban egyértelműen a legutóbbi küldöttgyűlés (2011. március 25) óta eltelt időszakot vesszük figyelembe. Tehát érdemben a legutóbbi négy elnökségi ülésről szól a beszámoló.

A tartalmi áttekintés és értékelés előtt egy megállapítást kell tennünk: 2011-ben az első összehívás időpontjában mind a négy elnökségi ülés határozatképtelennek bizonyult, ami súlyos szegénységi bizonyítvány. E mellett a példátlan és méltatlan tény mellett nem mehet el szó nélkül a küldöttgyűlés sem.

Minden elnökségi ülés az Intéző Bizottság tájékoztatásával kezdődött a legutóbbi elnökségi ülés óta végzett munkáról.

A május 6-ai elnökségi ülés áttekintette a küldöttgyűlés határozataiból fakadó feladatokat, elfogadta az átdolgozott gazdálkodási és pénzkezelési szabályzatot, korrigálta a titkárságvezető munkabérét (a megváltozott adószabályok miatt) illetve emelésről határozott (az infláció miatt), tájékoztatást hallgatott meg egy központi rendezvényről, amelyet május 24-ére tervezett a Hadtudományi Társaság, együttműködésben a Rendészettudományi Társasággal és a Katonai Jogi és Hadijogi Társasággal.

A szeptember 23-án megtartott elnökségi ülés tájékoztatást hallgatott meg a HM 2010. évi támogatásának felhasználásával kapcsolatban kialakult helyzetről, csaknem kétfélmillió forint visszatérítési igényéről illetve az ezzel kapcsolatos levélváltásról; az őszi központi rendezvény tervéről, amelyet *A katonai pálya a közszolgálati reformok tükrében* címmel, a HM támogatásával tervezett a Társaság; a *Mindenki hadtudománya* előadás-sorozat folytatásáról; továbbá a könyvelő személyében várható változásról. Az elnökség döntést hozott a Tanárkijáról (Király László alelnöknek ítélte oda) illetve az elnöki tiszteletdíj körülményeinek megváltozásáról (amely 2011. július elsejétől munkabér jellegű).

A december 9-ei elnökségi ülés tájékoztatást kapott egy új szakosztály megalakulásáról (*Védelmi infrastruktúra szakosztály*) és egy másik újjáalakulásáról (*Katasztrófa- és védelem-egészségügyi szakosztály*), a HM Tudományos Munkacsoport létrehozásáról (az MHTT elnöke hivatalból állandó meghívott), a Külügyminisztérium által meghirdetett pályázatról, Király László alelnök *Tanárky Sándor emlékhely* kialakítására vonatkozó kezdeményezéséről és felajánlásáról. Az elnökség támogatta az IB javaslatát a gazdasági elnökhelyettes személyében tervezett változtatással kapcsolatban, döntött a pályázati kiírásra beérkezett pályamű-

vek díjazásáról, elfogadta a szervezeti egységek beszámolójához összeállított szempontrendszert, határozott a küldöttgyűlés időpontjáról.

A 2012. február 3-án megtartott ülés lényegi napirendi pontja az elnökség beszámolójának megvitatása és elfogadása, a küldöttgyűlés előkészítése volt, különös tekintettel az Intéző Bizottság kiegészítésére. Ezen kívül az elnökség tájékoztatást hallgatott meg a Felügyelő és az Etikai Bizottságok beszámolóinak tartalmáról.

Az elnökségi ülések határozatai – esetenként némi késéssel – felkerültek a Társaság honlapjára.

Az Intéző Bizottság 2011-ben (illetve a két küldöttgyűlés között) összesen hét alkalommal ülésezett.

#### Anyagi helyzetünk

Általánosságban elmondható, hogy a Hadtudományi Társaság anyagi-pénzügyi helyzete továbbra is megnyugtató, bár 2011-ben bekövetkeztek negatív jelenségek is. A konkrétumok a beszámolóhoz csatolt anyagokban megtalálhatók. Előrelépésnek tekintjük, hogy a beszámolási időszakban módosítottuk, szigorítottuk a gazdálkodási szabályzatunkat, prioritási sorrendet állítottunk fel a kiadások ésszerűsítése és az időszakos pénzzavarok elkerülése érdekében. A Honvédelmi Minisztériumtól 5 és félmillió forint támogatást kaptunk, de a felhasználási lehetőségeket a minisztérium erősen korlátozta. Az MTA 2011-ben is folyósított 510 ezer forintot a Hadtudomány című folyóirat támogatására, igaz, ezúttal ezt az összeget nem a Társaság, hanem a nyomda, tehát a kivitelező számlájára tudták átutalni (és a történelmi hűség kedvéért: nagyon későn, már 2012-ben). Maradéktalanul megkaptuk a Hadtudományi Alapítvány kamatait, és az APEH utódszervezete, a NAV átutalta a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásából származó összeget is. Tagdíjfizetésből az elmúlt évben a 2010. évvel nagyjából azonos összeg folyt be a Társaság számlájára. A Honvédelmi Minisztérium Humánpolitikai főosztályától még külön is kaptunk félmillió forintot konferenciák rendezésére és azok anyagának publikálására, és további mintegy egymillió forintot nyertünk a Külügyminisztériumhoz beadott pályázati anyagunkkal, amit részben működési költségekre tudunk fordítani (a pályázaton nyert pénzkeret egy része 2012-ben használható fel).

A fentiekben említett negatív jelenségek arra vezethetők vissza, hogy a HM 2010. évi – szintén 5 és félmillió – támogatásának elszámolását az Állami Számvevőszék ellenőrizte, néhány tételt kifogásolt, és javasolta a támogatást nyújtó Honvédelmi Minisztériumnak a visszatérítetés mérlegelését. A HM Társadalmi Kapcsolatok Hivatala 2011 júniusában tulajdonképpen mérlegelés nélkül felszólította a Társaságot, hogy fizessen vissza közel kétfélmillió forintot, mivel – a felszólítás megfogalmazása szerint – nem a szerződésnek megfelelően használtuk fel. A kifogásolt tételek lényegében a Társaság elnökének, titkárságvezetőjének illetve könyvelőjének a díjazását érintették, és ezen célokra a további támogatások felhasználását is megtiltották.

Többszöri levélváltás során magyaráztuk el az álláspontunkat és a kifogásainkat a felszólítással kapcsolatban, értelmeztük a támogatási szerződés pontjait, de a HM – egy kivétellel – nem fogadta el kifogásainkat, ragaszkodott saját álláspontjához. A legutóbbi levelünkben (2011 novemberében) azt kértük, hogy a visszatérítendő összeget vonják le a 2012. évi támogatás keretéből. Erre a levélre február elejéig még nem érkezett válasz.

A munkabérre, tiszteletdíjra vagy megbízási díjra történő kifizetések megtiltásával ugyanakkor a HM nehéz helyzetbe hozta a Társaságot, mert így a támogatást lényegében csak a publikációkra (tehát a Hadtudomány folyóiratra), a pályaművek bírálatára és díjazására illetve díjakra-elismerésekre tudjuk fordítani. Annak érdekében, hogy okosan használjuk fel a támogatást, 2010 végén és 2011 folyamán eszközbeszerzésre is jelentősebb összeget költöttünk, vásároltunk négy viszonylag korszerű asztali számítógépet és egy vetítőt (projektort). Ezzel egyrészt függetleníteni tudtuk magunkat a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemről, másrészt megteremtettük a lehetőségét, hogy saját eszközökkel is tudjunk vetített előadásokat

tartani. Elszámolás-technikai megfontolásból a Hadtudomány kettő számára – amelyek 2012-ben jelennek meg – előszerződést kötöttünk a kivitelezővel.

#### A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Külön kell szólnunk legszorosabb együttműködő partnerünkről, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemről, amely ebben a formában 2011. december 31-éig létezett, de az utóbbi egy évben a permanens átalakítás állapotában volt. Az átalakítás gyakorlatilag leépítést és létszámcsökkentést jelentett, ennek egyik lépcsőfokaként 2011. szeptember elsejétől az egyetem már csupán egyetlen karral működött, bár megtartotta a két doktori iskolát. 2012. január elsejével pedig megalakult a *Nemzeti Közszolgálati Egyetem* (NKE), amelynek egyik karaként működik a *Hadtudományi és Honvédtiszt-képző Kar* (HHK, röviden Hadtudományi kar). További karokként az új egyetemhez tartoznak még: a Rendészettudományi Kar (a volt Rendőrtiszt Főiskola) és a Közigazgatás-tudományi Kar (a Corvinus Egyetem volt Közigazgatás-tudományi kara, korábban Államigazgatási Főiskola).

A változások több vonatkozásban is érintik a Magyar Hadtudományi Társaságot.

Először is meg kell újítanunk kapcsolatrendszerünket a Hadtudományi karral, annak vezetőivel, kiemelten a dékánnal és annak tudományos helyettesével. Megkönnyíti ezt a feladatot a kar vezetői összetétele, hiszen a dékán is, helyettesei is a Társaság régi „ismerősei”. Másrészt viszont ki kell alakítani, tovább kell fejleszteni a kapcsolatokat az új egyetem új rektorával és helyetteseivel. E téren kezdeti sikerekről tudunk számot adni: felvettük a személyes kapcsolatot a rektor tudományos helyettesével, aki maximális együttműködési készséget tanúsított, és az egyetem PR-felelősével, aki szintén egyetértett a kölcsönösen előnyös együttműködés szükségességével. Napirenden van egy bemutatkozó látogatás a rektornál, és már megtörtént a kapcsolatfelvétel a rektor oktatási helyettesével.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem vezetőivel újra kellett illetve kell tárgyalnunk azokat az együttműködési megállapodásokat, amelyeket annak idején a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel kötöttünk. Társszervezőként „be kell vonni” az egyetemet központi rendezvényeink, mindenekelőtt a *Napjaink hadtudománya* konferencia-sorozat szervezésébe, ennek fejében remélhetőleg joggal tarthatunk igényt az infrastruktúra biztosítására.

Természetesen az együttműködést ki kívánjuk terjeszteni az új egyetem többi két karára is, elsősorban a Rendészettudományi karra. A kapcsolatépítés egyik leágazásaként lényegesen javultak a munkamegosztás és együttműködés feltételei a hozzánk amúgy is legközelebb álló társ-szervezettel, a *Magyar Rendészettudományi Társasággal*, amellyel 2011-ben igen részletes együttműködési megállapodást írtunk alá.

A ZMNE 2011. december 31-éig megbízott rektora, Padányi József mk. ezredes (egyúttal a Társaság volt alelnöke) levélben köszönte meg a Társaság hozzájárulását az egyetem előtt álló feladatok megoldásához. A Társaság elnöke elismerő oklevéllel „vizionozta” a gesztust, megköszönve a megbízott rektorként nekünk nyújtott támogatást és kifejezve a reményt, hogy január elsejétől, mint az új egyetem *stratégiai rektorhelyettese* továbbra is támogatja munkánkat. (Ennek első lépéseként már előzetes megállapodás született közel 200 ezer forint pályázati pénz átutalásáról egy kultúrantropológiai témájú konferencia megszervezéséért. A rendezvényt valószínűleg májusban tartja meg a *Civil-katonai kapcsolatok szakosztály*.)

Végül szólnunk kell a Társaság elhelyezéséről. 2011 nyarán fel kellett adnunk azokat az irodákat, amelyeket a Hadtudományi Társaság megalakulása óta a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem a rendelkezésünkre bocsátott, mert az épületre szüksége volt az MH Támogató Dandárnak (amely egyébként átvette a Hungária körüti objektum minden épületét, így az egyetem is „csak” bérlőként vette/veszi azokat igénybe). A Társaság az IMO épületében kapott két irodát jóval kisebb alapterülettel, mint amilyen a korábbi irodáink rendelkeztek. Mindenesetre a munka feltételei biztosítottak. 2011 végefelé azonban híre járt, hogy a társadalmi szervezeteknek el kell hagyniuk az épületet és ki kell költözniük a Kerepesi úti laktnyába. Levélben fordultunk – a magunk és a Magyar Tudományos Akadémia IX. osztály

Hadtudományi Bizottsága nevében – a HM FHH Infrastrukturális Igazgatóságához, mint fenntartó szervezethez, hogy tegyék lehetővé a maradásunkat. Felajánlottuk jelképes bérleti díj fizetését is, és hivatkoztunk az akkor még létező Zrínyi egyetem befogadó szándékára. Párhuzamosan az egyetem is hasonló tartalmú levéllel fordult az illetékes szervekhez. A HM parlamenti államtitkárának alárendeltségébe került Társadalmi Kapcsolatok Irodája is támogatta az elképzelést. Mindeztől azonban nem született döntés.

#### A szervezeti egységekről

A beszámolási időszak siker-sztorija számunkra az volt, hogy 2011 tavaszán-nyarán megkeresték a Társaság vezetését az *Építéstudományi Egyesület Katonai tagozatának* tagjai azzal a szándékkal és kéréssel, hogy szeretnének átigazolni a Társaságunkhoz. A kollektív átigazolást Alapszabályunk ugyan nem teszi lehetővé, de – az MHTT integráló-befogadó jellegét is figyelembe véve – természetesen nem zárkoztunk el az egyéni átigazolásoktól, lényegében jelentkezésektől. Októberre mintegy 25 fő adta be a Társasághoz jelentkezési lapját, és megalakult új szervezeti egységünk *Védelmi infrastruktúra szakosztály* néven, Kovács Ferenc tagtársunk elnöklétével. Ezúton is köszöntjük új tagjainkat, akik december 13-án már be is mutatkoztak egy jól szervezett energetikai konferenciával, melyet a HM Lehel úti objektumában tartottak.

Stabilizálódott egy másik, hányatott sorsú szakosztályunk helyzete is: lényegében újalakult a *Katasztrófa- és védelem-egészségügyi szakosztály*, amely először 2007-ben alakult meg Kóródi Gyula tagtársunk vezetésével, majd 2009-ben a szakosztály vezetését átvette Székely György tagtársunk. Egyikük sem bizonyult tartós „megoldásnak”. 2011 októberében azonban a Társaságunkhoz csatlakozni kívánó katona-orvosok új vezetőséget választottak Szilágyi Zsuzsanna és Révai Tamás személyében, és lendületből megszervezték egy konferenciát a missziós feladatok egészségügyi vonatkozásairól. A színvonalas rendezvényt a Stefánia úton tartottuk (Kulturális és Üdültetési közhasznú nonprofit Kft.) december 18-án.

A harmadik remény-keltő változás a *Szárazföldi műveleti szakosztály* házatáján érlelődik, amely tudvalévőleg a Hadászati és a Hadműveleti-harcászati szakosztályok egyesülése révén alakult meg 2009-ben, de éppen az egyetemen végbement változtatások alaposan megtépázták. Ez év legelején azonban Magyar István tagtársunk hathatós közreműködésével rendbeszedte magát a szakosztály, valósággal újjászületett tetszhalotti állapotából.

A pozitív változások között utolsóként, de nem utolsó sorban említjük a Debreceni tagozatot, amely hosszú évek tétova létezése után 2011 novemberében egy igen jól sikerült konferenciával rukkolt ki. A konferencia Hajdú-Bihar megye biztonsági/közbiztonsági helyzetét elemezte színvonalas előadások keretében, magas beosztású rendőrök, katasztrófa-védelmi illetve vám- és pénzügyőr szakemberek, polgárőrök bevonásával.

És végül a külön is említett szervezeti egységek között nem mehetünk el szó nélkül a Dél-dunántúli tagozat szerepe mellett. Ez a tagozat ugyan több mint egy éve „nem létezik”, tagsága nincs, hivatalosan a tevékenységét felfüggesztette, de agilis elnökének, Dávid Ferenc tagtársunknak a kezdeményezésére 2011. október 19-én – a Pécsi Tudományegyetem bázisán – egy sikeres, színvonalas konferenciát hozott tető alá a magyar titkosszolgálatok helyzetéről.

A fentiekben említett konferenciák szerkesztett anyagai – több más rendezvény anyagával együtt – megtekinthetők a Hadtudomány 2011/4. számában, amely ez év február elején jelent meg.

Számtalanszor említett tény, hogy a Magyar Hadtudományi Társaság szakmai-tudományos tevékenysége lényegében a szervezeti egységekben testesül meg. Az elnökség és különösen az Intéző Bizottság elsősorban azért dolgozik, hogy a szervezeti egységek számára a működési feltételeket biztosítsa. Ezért különös öröm számunkra, ha egy-egy szakosztály vagy területi tagozat életében jelentős pozitív változásról tudunk számot adni. Ez mit sem von le a folyamatosan jól teljesítő szakosztályok munkájának értékéből, a beszámoló a továbbiakban minden szervezeti egységről igyekszik számot adni.

A szervezeti egységekről általánosságban elmondható, hogy akkor tudnak színvonalas tudományos munkát végezni, ha állami intézmény (szolgálat, tanszék stb.) infrastruktúrájára és szakmai tevékenységére támaszkodhatnak. Összességében a szakosztályok, tagozatok és klubok hullámzó teljesítményt nyújtottak, némelyek jobban, mások rosszabbul teljesítettek, mint a megelőző beszámolási időszakban. A teljesítmény színvonala jelentős mértékben függött az aktuális vezetés aktivitásától, elkötelezettségétől. Ugyancsak változatos képet mutat a taglétszám alakulása, amely a Társaság egészét tekintve a beszámolási időszakban valamelyest emelkedett.

Belügyi:

A szakosztály hosszú kihagyás után 2012 elején színvonalas évertékelő ülést tartott. Értékelné ugyan nem nagyon volt mit, viszont a jelen évre elfogadott elképzelések legalábbis biztatóak: három szakosztály-ülés napirendjében terveznek szakmai-tudományos előadásokat, és legfontosabb célkitűzésük a tagtoborzás.

Biztonságpolitikai illetve Nemzetbiztonsági:

Formabontó módon a két önálló szakosztályról együtt tesz említést a beszámoló, mivel a Kiss Károly hadtudományi klub keretében – a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal kiegészülve – közösen szervezik tudományos programjaikat. A szakosztályok a megszokott jó színvonalon szervezték a tudományos tevékenységet 2011-ben is. Nagyon jól bevált ez a kooperatív munkamódszerük, amely egybecseng a „stratégiai bizottság” által javasolt erőösszpontosítással (klubosítással).

Civil-katonai kapcsolatok:

Még nem adott le beszámolót, viszont a szakosztály fog védnökséget vállalni a késő tavasszal megrendezendő, kultúrantropológiai témájú konferencia fölött.

Csata- és hadszíntér-kutató:

Még nem adott le beszámolót

A Debreceni és a Dél-Dunántúli tagozatokról már történt említés.

Elektronikai, Informatikai és Robotikai:

A szakosztály életének kiemelkedő eseménye volt 2011-ben a februárban sikeresen megrendezett központi konferencia *Az információs hadviselés és a hadtudomány* címmel (*Napjaink hadtudománya* konferencia-sorozat). Megjegyzendő, hogy erről a konferenciáról az elnökség elmúlt évi beszámolójában részletesen szóltunk 2011 márciusában. A beszámolási időszak végén, 2011 novemberében már 11. alkalommal rendezte meg a szakosztály a robotikai konferenciát. A szakosztály több tagja bekapcsolódott a ZMNE *Kutatók éjszakája* programjába a rendezvény keretében megtartott előadásokkal, és két előadással gazdagították a *Mindenki hadtudománya* előadás-sorozatot. A szakosztály jól használja ki a „rokon” tanszék-kínálta lehetőségeket.

Geoinformációs:

A szakosztály mindössze egy önálló tudományos rendezvényt szervezett 2011-ben, ugyanakkor a tagok többsége aktívan részt vett és vesz a Geoinformációs Szolgálat tudományos életében illetve az országos szintű szakmai szervezetek tevékenységében.

Haditechnikai:

A szakosztály jelentős késéssel adott le egy általánosságokban mozgó beszámolót, amely tükrözi a szakosztály tényleges tevékenységét.

Hadtörténeti:

Még nem adott le beszámolót

Határőr:

A szakosztály (illetve annak pécsi szakcsoportja) az MRTT Határrendészeti Tagozatával együttműködve június 23-án rendezte meg a hagyományos (10 éve indított) konferenciát „Rendészeti kutatások – a rendvédelem fejlesztése” címmel. A példaértékű rendezvénysorozat

nagy népszerűségnek örvend, a résztvevők száma rendszeresen meghaladja a 150 főt. (Az anyagok olvashatóak a [www.pecshor.hu](http://www.pecshor.hu) honlapon.)

Hírszerzés-történeti:

A szakosztály legjelentősebb rendezvénye 2011-ben egy szakszolgálat-történeti értekezlet volt, amelyen a titkosszolgálatok különböző tevékenységi területeit elemezték a 19. illetve a 20. században. Más kapcsolódó anyagokkal kiegészítve az értekezleten elhangzottak várhatóan 2012 nyaráig publikálásra kerülnek egy önálló kötetben. A szakosztály összekötő kapocsként funkcionál a Magyar Rendvédelem-történeti Társaság felé.

Humánerőforrás-fejlesztési:

A szakosztály elé komoly állami-szakmai feladatokat állított a 2011-es év (reformok, humánstratégia kidolgozása), a tagság tudományos aktivitása is elsősorban ezek végrehajtására irányult. A szakosztály vállalta (volna) az őszi központi rendezvényünk megszervezését, amely a HM kezdeményezésére *A katonai pálya a közszolgálati reformok tükrében* címet viselte. A HM visszalépése miatt a témát szakosztály-szinten, kerekasztal-beszélgetés keretében, színvonalasan dolgozták fel és vitatták meg „külső” szakemberek bevonásával.

Katasztrófa- és védelem-egészségügyi:

A szakosztályról kiemelten esett szó.

Légierő:

Még nem adott le beszámolót

Műszaki:

A szakosztály jól kihasználja az intézményi programokat, a tagság többsége 2011-ben öt szakmai rendezvény végrehajtásában volt érintett, ezek azonban nem önálló szakosztály-rendezvények voltak. Ugyanez elmondható a 2012-re tervbe vett hét szakmai programról is. Viszonylag jelentős a lemorzsolódás.

Polgári védelmi:

A szakosztály – figyelembe véve a szakterületen bekövetkezett eltolódásokat – a nevét Katasztrófa- és polgári védelmi szakosztályra változtatta. A tipikusan interdiszciplináris tudományterületen tevékenykedő szervezeti egység aktívan együttműködik a Magyar Polgári Védelmi Szövetséggel és más szakmai szervezetekkel, amelyekkel közösen rendeztek 2011-ben sikeres katasztrófa-védelmi konferenciát.

Szárazföldi műveleti:

Még nem adott le beszámolót

Tüzér:

A szakosztály élő példa arra, hogy egy szinte megszűnt fegyvernem hagyományait a Társaság őrzi tovább. 2011-ben a szakosztály aktívan részt vett a *Merre tovább magyar tűzéség* című, jól sikerült nemzetközi szakmai-tudományos konferencia megszervezésében. Jó kapcsolatokat ápolnak támogatóikkal, szponzoraikkal. Saját kiadvánnyal büszkélkedhetnek (Tüzér Figyelő).

Vám- és pénzügyőrségi:

Még nem adott le beszámolót

Vegyivédelmi és környezetbiztonsági:

A szakosztály a megszokott, átlagos színvonalon teljesítette a 2011-es évet. A tapasztalat szerint kiemelkedően aktívak nyugdíjas tagjaik. Fenntartják javaslatukat, hogy az egyetemi hallgatók részére egy év tagdíj-mentes tagsági státuszt kellene bevezetni.

Védelemgazdasági és Logisztikai:

A szakosztály a megszokott magas színvonalon teljesített 2011 folyamán. Három jelentős konferenciát szerveztek széleskörű együttműködés bázisán (például a hazai védelmi-ipari vállalkozásokról vagy a kritikus infrastruktúra védelméről), és további jónéhány rendezvényen vállaltak aktív szerepet. Együttműködésük kiterjed a határokon túlra is. A szakosztály tagjai az átlagnál nagyobb arányban vannak képviselve a Társaság vezető szerveiben. Ki-

rály László, aki a Társaság alelnöke és egyidejűleg a szakosztály vezetőségi tagja, 2011-ben Tanárky-díjat kapott.

Védelmi infrastruktúra:

A szakosztályról kiemelten esett szó.

Kiss Károly hadtudományi klub:

A klubról a Biztonságpolitikai és a Nemzetbiztonsági szakosztályok kapcsán esett szó.

Lahner György haditechnikai klub:

Az Intéző Bizottság több tagja is részt vett a klub évváró rendezvényén, ahol értékelték a 2011-es évet. A klub – hagyományos programként – az elmúlt évben is nagyszerű busz-kirándulást szervezett.

#### Külkapcsolatok

Sokszor felmerül tanácsként, javaslatként vagy pusztán kívánságként, hogy a Társaságnak ki kellene építenie a kapcsolatokat a hasonló profilú külföldi szervezetekkel. Egy időben a héttagú Intéző Bizottság egyik tagjának nevesített munkaköri kötelessége volt a „külkapcsolatok” ápolása. Tétova kísérleteink azonban sorra kudarcot vallottak, mindenekelőtt a források hiánya miatt. Az utóbbi években az éves beszámolókat vissza-visszatérő megállapítása volt, hogy e téren megrekedtünk egy-egy szakosztály meglévő, nemritkán esetleges kapcsolatainak szintjén. A helyzet 2011-ben sem változott lényegesen, de kicsiny eredményekről számot tudunk adni. A Védelemgazdasági és logisztikai szakosztály képviselői részt tudtak venni egy bukaresti nemzetközi konferencián, a Tüzér szakosztály több tagja részt vett egy nemzetközi szakmai konferencián, illetve az elnökség képviseltette magát egy Pozsonyban tartott, a visegrádi országok védelmi együttműködésével foglalkozó rendezvényen.

#### A Mindenki hadtudománya előadás-sorozat

Egy régi-új kezdeményezés jelent meg 2011 folyamán tevékenységeink sorában: a tíz évvel korábban sikeresen kezdődött, de idővel ellaposodott szabadegyetemi előadások mintájára egy új előadás-sorozatot indítottunk *Mindenki hadtudománya* összefoglaló címmel. A szervezés közösen indult meg a *HM Bessenyei György Kulturális és Üdültetési közhasznú nonprofit Kft*-vel, amely az infrastruktúra biztosításán kívül vállalta a hallgatóság „toborzását” is. Így a Hadtudományi Társaságra az előadások tartalmi biztosítása, magyarul a témák megválasztása és az előadók kiválasztása hárult. Megállapodtunk együttműködő partnerünkkel, hogy minden hónap második csütörtökjén 17 órakor tartjuk az előadásokat (a nyári hónapok kivételével), a mintegy 45 perces bevezető előadást vita, kérdések, beszélgetés követi. Eddig az alábbi témák kerültek megbeszélésre (az előadók feltüntetésével):

2011 március: az információs hadviselés (Haig Zsolt, Kovács László),

április: a hadtudomány új kutatási irányai (Nagy László)

május: a pszichológiai hadviselés (Bolgár Judit)

október: a világűr katonai felhasználása (Szabó József)

november: a közel-keleti helyzet (Kis-Benedek József)

december: a robothadviselés (Ványa László)

2012 január: Oroszország és a NATO (Nagy László)

február: missziós tapasztalatok, Afganisztán (Boldizsár Gábor)

A 2012. március-május közötti időszakban illetve az év második felében további előadásokat tervezünk (lásd a 2012. évi munkatervet illetve a honlapunkat).

Megemlítendő az előadás-sorozat kapcsán, hogy a *Ludovika zászlóalj* hallgatói (tiszt-növendékei) szervezett formában, elég nagy számban vesznek részt a rendezvényeken, élvezve a zászlóalj parancsnokságának ez irányú támogatását. A tisztiház, mint társszervező különböző kedvezményeket helyezett kilátásba azok részére, akik rendszeresen látogatják az előadásokat.



### A Társaság képviselete

Társaságunk helyzete a magyar tudományos közéletben nem változott lényegesen, a csekély elmozdulások az *erősödés* irányába mutattak. Ennek nem mond ellent, hogy a Honvédelmi Minisztériummal pénzügyi jellegű vitánk van, illetve hogy a minisztérium – a hivatalos álláspontok kidolgozatlanlansága miatt – kihátrált egy korábban egyeztetett témájú központi konferencia (*A katonai pálya a közigazgatási reformok tükrében*) szervezéséből.

Pozitívan befolyásolta a közéletben való megjelenésünket és szereplésünket (azt is mondhatnánk, PR-unkat), hogy a Magyar Tudományos Akadémia Hadtudományi Bizottságával és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen továbbra is közös rendezvényekkel lépünk a nagy nyilvánosság elé. 2011 februárjában ilyen központi rendezvény volt az *információs hadviselés* témakörében rendezett konferencia, amely a *Napjaink hadtudománya* sorozatba illeszkedett.

A szakosztályok rendezvényei közül – éppen a társszervezők miatt – kiemelésre kívánkozik a *Védelemgazdasági és Logisztikai szakosztály* konferenciája a hazai vállalkozások gazdálkodási lehetőségeiről illetve korlátairól, amelyet a GTTSZ Hon- és Rendvédelmi Tagozatával, a Magyar Rendészettudományi Társasággal és a Magyar Védelmiipari Szövetséggel közösen rendezett.

Említésre méltó a 2011. évi második *központi rendezvényünk*, melyet a katonák külföldi tartózkodásának jogi feltételeiről szóló NATO-megállapodás – az úgynevezett *SOFA-egyezmény* – 60. évfordulója alkalmából, jogász kollégáink javaslatára szerveztünk meg májusban, karöltve a Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társasággal illetve a Rendészettudományi Társasággal.

Egy másik „megjelenési” lehetőséget biztosított számunkra a fentiekben körvonalazott *Mindenki hadtudománya* előadás-sorozat.

A további rendezvények, amelyeken képviseltettük magunkat, inkább protokolláris jellegűek:

- Május 21-e, a honvédelem napja alkalmából koszorút helyeztünk el a Budai Várban található központi honvéd emlékműnél,
- Szeptember másodikán ugyancsak megkoszorúztuk – több civil szervezettel együtt – a Fiumei úti temetőben a 2. világháború magyar áldozatainak emlékművét,
- A Tudomány Ünnepe az egyetemi szenátus ünnepi ülésén adtuk át a Tanárky-díjat, mint tesszük ezt immár sok-sok éve,
- Részt vettünk a Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület emlékülésén, amelyet Simon Sándor altábornagy, volt akadémia-parancsnok, a *Hadtudomány* szerkesztő bizottságának volt elnöke halálának évfordulóján tartottak,
- Meghívást kaptunk a Helyőrségi Művelődési Tanács alakuló ülésére,
- A Társaság elnökét állandó meghívottként – hasonlóan az MTA Hadtudományi Bizottságának elnökéhez és az SVKI igazgatójához – rendszeresen meghívják tanácskozási joggal a 2011-ben alakult HM *Tudományos Munkacsoport* üléseire, a közelmúltban, a januári ülésen tájékoztattuk a munkacsoport tagjait a *Hadtudomány* című folyóiratról,
- Tudomány-népszerűsítő rendezvényeinkről három tájékoztató anyagot készítettünk az egyetem fényűjságja számára,
- Bekapcsolódtunk videokonferenciák szervezésébe (például a Dél-dunántúli tagozat októberi – a titkosszolgálatok múltjával és jelenével foglalkozó – konferenciája ilyen módon válhatott „városközivé”),
- Az egyetemi Központi Könyvtárral és a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal közösen megkoszorúztuk Kiss Károly egy évvel korábban új helyen felállított emléktábláját,
- Részt vettünk társszervezetek által szervezett rendezvényeken, konferenciákon, amelyek közül kiemelkedik a Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társaság nemzetközi konferenciája,

másrészt a Belügyminisztérium Duna-palotában rendezett, terrorizmus-témájú konferenciája, amelynek szervezői között ott volt a Magyar Rendészettudományi Társaság is.

#### Pályázataink

A hagyományoknak megfelelően a Magyar Hadtudományi Társaság 2011-ben is kiírta tudományos cikkpályázatát tanulmányok és elemzések megírására. A pályázat meghirdetésének célja a Társaság tagságának aktivizálása, a tudományos tevékenység és mindenekelőtt a kutatás ösztönzése, publikálásra alkalmas, és elsősorban a gyakorlatban is hasznosítható anyagok készítése, a tagság önmegvalósítási lehetőségeinek bővítése volt.

A kiírásban szereplő határidőig 6 db pályamunka érkezett be. A beküldött pályamunkák formailag megfelelőek voltak és elbírálásra kerültek. A bírálók értékelése és javaslatai alapján az MHTT elnökségének 2011. december 9-i ülése az alábbi döntés hozta:

I. díjat (80 eFt.) ítélte oda: Dr. Lukács László részére. Pályamunkájának címe: *Környezetkímélő katonai robbantások alkalmazása a Magyar Honvédségnél.*

II. díjat (megosztva 30+30 eFt.) ítélte oda: Dr. Tomolya János és Dr. Padányi József részére. Pályamunkájuk címe: *A terrorizmus jelentette kihívások.*

III. díjat (40 eFt.) ítélte oda: Wagner Péter részére. Pályamunkájának címe: *A shahabuddini csata.*

A további pályamunkák szerzői voltak alfabetikus sorrendben:

Bányász Péter: *A tábori postaszolgálat szerepe a harctéri morál fenntartásában - A tábori postaszolgálatok története a XX. század első felében.*

Dombai Zsolt: *Iráni atomdosszié 2011 – múlt, jelen és lehetséges jövő.*

Nagy Rudolf: *Kihívások és válaszok, avagy a globális biztonság katasztrófák elleni védekezést érintő dimenziói.*

A Magyar Hadtudományi Társaság Elnöksége levélben megköszönte a pályázatok szerzőinek munkáját, gratulált a helyezést elért pályázóknak és az Intéző Bizottság útján intézkedett a díjak kifizetésére.

#### Kezdeményezés

Király László alelnök, a Tanárky-díj 2011-es kitüntetettje egy nemes kezdeményezést tett: felajánlotta a díjjal járó pénzösszeg 50%-át egy emlékhely (emléktábla vagy emlékoszlop) kialakítására *Tanárky Sándor* emlékére. Az indoklásban az szerepel, hogy a kiemelkedő katona-tudósnak nincs se sírja, sírhelye, se másmilyen emlékhelye, ahol a hálás utókor rendszeresen leróhatná kegyeletét. Király László felhívással fordult elsősorban a Tanárky-díjasokhoz, de tulajdonképpen a Társaság minden tagjához, hogy adjuk össze a szükséges összeget, szervezzük meg az emlékhely kialakítását, hogy 2014-ben, Tanárky Sándor születésének 200. évfordulóján fel tudjuk avatni ezt az emlékművet. E helyről is megerősítjük, hogy az Intéző Bizottság és az elnökség messzemenően egyetért a kezdeményezéssel.

#### A Hadtudomány

A beszámolási időszakban a Társaság tagjai a szokásos módon négy nyomtatott és a folyamatosan megjelenő elektronikus lapszámokból tájékozódhattak a széleskörűen értelmezett hadtudomány eredményeiről valamint a társasági élet eseményeiről (a korrekt tájékoztatás érdekében meg kell jegyeznünk, hogy az 1. és 2. számokat összevontan jelentettük meg).

2011. év elején jelent meg a 2010/4. szám, amelyet még Horváth István főszerkesztő gondozott. Ebben 16 cím tudósított a MHTT megalakulásának 20. évfordulóján tartott ünnepi ülésről, majd a megszokott rovatrend szerint a biztonságpolitika; a hadtudomány-hadügy; a vezetés-felkészítés; a védelemgazdaság; a rendvédelem; a fórum témakörökbe sorolt írásokból a tudományszakok/területek eredményeiről. Az ott található összesítés szerint 2010-ben az elektronikus változatban 27 cím jelent meg.

2011 elejétől a főszerkesztői feladatkört Bertalan György tagtársunk vette át, aki az Új Honvédségi Szemle újságírójaként szerzett tapasztalatait kamatoztatja folyóiratunk javára. A korábbi évek tapasztalatainak átvételére, erényeinek továbbvitelére az MHTT elnökségének

határozatával Horváth Istvánt a szerkesztőbizottság örökös tagjává választottuk, ezzel is elismerve múlhatatlan érdemeit folyóiratunknak az elmúlt 20 évben végzett gondozásában.

Ezzel egy időben jelentősen megújult a szerkesztőbizottság is. Pekó József és Várhegyi István tagtársaink életkoruk és egészségi állapotuk miatt visszavonultak a szerkesztőségi munkából. Végzett munkájukért ezúton is köszönetünket fejezzük ki.

A szerkesztőbizottságban új tagként Antal Erika, Haig Zsolt és Kladek András tagtársaink vesznek részt. A bizottság – az új tagok részvételével – áttekintette és pontosította az SZMSZ-t és a szerzőkkel/cikkkel szembeni követelményeket. Itt kiemelendő, hogy az összes tudományos közlemény lektorálásra kerül (doktoranduszok esetében ezt a témavezető ajánlása helyettesíti), amit a főszerkesztő dokumentál. 2011-ben az új médiatörvénynek megfelelően regisztráltattuk a folyóirat elektronikus változatát is.

Az MHTT küldetésének megfelelően nyilvános tudományos konferenciák szervezésével biztosít teret a tudományterület fokozatosainak, kutatóinak és a témához tudományos igénnyel hozzászólóknak álláspontjuk kifejtésére. A konferenciák szerkesztett anyagai a folyóiratban meghatározó terjedelemben jelennek meg. Így a 2011/1-2. számban *Az információs hadviselés és a hadtudomány* és *A hazai vállalkozások lehetőségei és korlátai a hon- és rendvédelmi/rendészeti szervek eszközállományának és gazdálkodásának korszerűsítésében* című konferenciákról jelentek meg anyagok. A 2011/3. számban a *NATO SOFA-megállapodás* 60. évfordulója alkalmából rendezett konferencia anyagai jelentek meg. Természetesen gondoskodtunk a 2010. évi tudományos pályázat anyagainak és megjelenésre javasolt tanulmányainak megjelenítéséről is.

A szerkesztőbizottság elhatározása alapján a megtartott hagyományos rovatrendbe a bővülő tematikának megfelelően új rovatként soroltuk be a „katonai műveletek” és a „kulturális kommunikáció” kulcs-szavakkal jellemezhető tudományos közleményeket.

A naptári beszámolási időszakon már túlnyúlóan, 2012 elején jelent meg a 2011/4. szám, amely további, az év során megtartott konferenciák összefoglalóinak adott helyet, továbbá közölte a 2011. év során az elektronikus folyóiratban megjelent, összesen 21 *cím* magyar és angol rezüméjét.

Itt szeretnénk felhívni szerzőink figyelmét a jól megfogalmazott rövid összefoglaló (absztrakt, rezümé) és a kulcs-szavak angol változatának fontosságára, hiszen ez az az információ, amely a kibertérbe, a nemzetközi tudományos életbe emeli az MHTT tevékenységét.

#### A honlap

Az internetes megjelenés terén valóban elmondható, hogy a Társaságot a változatlanság jellemezte 2011-ben. Immár második éve a Társaságra vonatkozó legfontosabb alapinformációk angolul is olvashatóak, ez kétségtelenül pozitív fejlemény. Viszont az aktuális hírek továbbra is csak magyarul jelennek meg, és ebben egyelőre nem is látunk lehetőséget a változtatásra.

Továbbra is nagyon foghíjas a szakosztályok megjelenítése a honlapon. Ugyancsak esetleges, hogy azon szervezeti egységek, amelyek nem rendelkeznek (még) önálló alhonlappal, legalább a legjelentősebb rendezvényeik előzetes beharangozását vagy utólagos elemzését közzétennék.

Honlapunkon megjelentek az első kapcsolódási pontok társ-szervekhez, együttműködő intézményekhez, hasonló profilú folyóiratok szerkesztőségeihez. Természetesen nem maradt ki ebből a sorból a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, illetve a január elsejével megalakult Nemzeti Közszolgálati Egyetem sem. Kínálkozik a továbblépés, hiszen ezt a listát soha nem lehet befejezettnek tekinteni.

#### Elismerések:

2011-ben a Tanárky-díjat Király László alelnök kapta a Védelemgazdasági szakosztályban hosszú éveken át kifejtett tudomány-szervezői és publikációs tevékenysége elismeréseként,

Sem Korponay-díjat, sem életmű-díjat a beszámolási időszakban nem adott ki a Hadtudományi Társaság,

2011 májusában a Honvédelem napja alkalmából – felterjesztésünkre – a következők kaptak állami elismerést: Szilágyi Tivadar ny. ezredes és Varga Imre ny. pv. ezredes.

Ez év május 21-ére felterjesztéssel éltünk állami elismerésre Ács Tibor, Farkasné Zádeczky Ibolya, Héjja István, Jakobinyi Béla, Krizbai János tagtársunk, továbbá Kissné Petró Emese személyét illetően.

2011 végén elismerő oklevelet adtunk át a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem megbízott rektorának, Padányi József tagtársunknak a Társaság érdekében tett erőfeszítéseinek elismeréséül.

Mint 2005 óta minden küldöttgyűlésen, a mostani rendezvényen is adunk át elismerő okleveleket az MHTT érdekében hosszú időn át végzett munkáért. Ugyancsak a küldöttgyűlésen adjuk át Fodor Péter tagtársunknak, a Társaság volt gazdasági elnökhelyettesének az emléktárgyat abból az alkalomból, hogy megválik tisztségétől.

#### Kudarcainkról:

Legnagyobb kudarcunknak azt tartjuk, hogy nem sikerült anyagi támogatást szerezniünk nagylélegzetű terveink megvalósításához, konkrétan a Hadtudományi Lexikon kiegészítő kötetének illetve egy katonai értelmező szótárnak az összeállításához, sőt még a munkálatok megkezdéséhez sem.

Határozott kudarcnak tekintjük, hogy erőfeszítéseink ellenére nem sikerült tető alá hozni a székesfehérvári területi tagozatot, nem sikerült igazán előremutató együttműködést kialakítani az Összhaderőnemi Parancsnokság *Sereg-szemle* című folyóiratával.

Továbbra sem vagyunk eléggé eredményesek a társszervezetekkel való kapcsolatok terén, esetlegesen a közös szervezések, pedig a romló gazdasági helyzet egyre inkább megkövetelné az ilyen irányú együttműködést.

Nem sikerült maradéktalanul teljesítenünk azt a célkitűzésünket, hogy az IB ülésein mindig megbeszéljük egy-egy szervezeti egység vezetésével az adott szakterület aktuális helyzetét, illetve azt az elképzelésünket, hogy egyszerre hívjuk meg két-két hasonló profilú szakosztály vezetését.

Nem foglalkoztunk érdemben azzal a javaslattal, hogy a sok évvel ezelőtti pozitív tapasztalatokkal összhangban legalább évente egyszer összehívjuk a szakosztályok titkárait a jobb koordináció érdekében.

Nem sikerült előrelépni a szervezeti egységek önálló megjelenítésében a Társaság honlapján.

Lényegében kudarcnak tekinthető, hogy a Honvédelmi Minisztériummal egy elhúzódó pénzügyi vitába bonyolódottunk, amelynek megoldása a mai napig sem látszik, illetve az is, hogy még mindig bizonytalan irodáink sorsa az egyetem területén.

#### A 2012. évi munkaterv

A munkaterv összeállításakor vezérlő elvként vettük figyelembe az új *Nemzeti Közszolgálati Egyetem* megalakulását, azt a természetes igényt, hogy az új intézménnyel a korábbi, több évtizedes jó kapcsolathoz hasonló olyan viszonyt alakítsunk ki, amely bennünket a nekünk otthont adó Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel összekötött. Új elemként – és bizonyos értelemben új lehetőségként – jelentkezik a karokkal való szorosabb együttműködés és kapcsolat kialakítása, különös tekintettel a *Hadtudományi karra*.

Ebben az évben markáns szakmai-tudományos konferenciáink – immár negyedik éve – a *Napjaink hadtudománya* rendezvénysorozat részeként kerülnek megszervezésre. Társzervezőink: hagyományosan az MTA Hadtudományi Bizottsága, és formabontó módon, de a hagyományok szellemében a Nemzeti Közszolgálati Egyetem. A két konferencia: májusban *A magyar nemzetbiztonsági szolgálatok aktuális helyzete* és ősszel *A robotika és a hadtudomány – a robothadviselés* címmel kerülnek megszervezésre.

A Civil-katonai kapcsolatok szakosztály – együttműködésben a Nemzeti Közszerológati Egyetemmel és a Miskolci Egyetemmel – május hónapban egy kultúranropológiai konferenciát szervez mintegy 60 fő részvételével. A rendezvény az MHTT égisze alatt bonyolódik, a költségekre az NKE által biztosított – pályázati úton nyert – 200.000 forintos összeg nyújt fedezetet.

Folytatjuk a *Mindenki hadtudománya* előadás-sorozatát. Az idei év elején már megtartott előadások után – mint azt fentebb már jeleztük – további három előadás hangzik el a tavaszi-nyári időszakban, és még további három vagy négy előadást tervezünk szeptember és december között. Ez utóbbiak témája még nem tisztázódott, de körülbelül tíz érdekes téma vár feldolgozásra megfelelő előadók interpretálásában, tehát témaválasztási problémáink nincsenek, hacsak a bőség zavarát nem tekintjük.

Konkrétan:

Márciusban: A Sanghaji Együttműködés Szervezetének helye és szerepe a nemzetközi biztonság rendszerében (Nagy László)

Áprilisban: A NATO jelenleg érvényben lévő stratégiai koncepciója, állandóság és változások (Szenes Zoltán)

Májusban: Az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájának tapasztalatai, a biztonsági szerepvállalás (Tálas Péter).

A következő évad (tulajdonképpen tanév) őszi időszakára az alábbi témák közül fogunk hármat vagy négyet választani:

A katonai pálya a közszolgálati reformok tükrében (Krizbai János)

Kína és a nemzetközi biztonsági helyzet (Rácz Lajos)

Missziós tapasztalatok, Grúzia (Székely György)

A NATO békepartnerségi programja szélesebb értelmezésben (Siposné Kecskeméthy Klára)

Afganisztán: az ISAF művelet tíz évének tapasztalatai (előadó pontosítás alatt)

A katasztrófa-védelem aktuális helyzete Magyarországon (előadó pontosítás alatt).

Erősíteni akarjuk illetve intézményesíteni kívánjuk együttműködésünket több társszervezettel, mindenekelőtt a Magyar Rendészettudományi Társasággal, de a Katonai Jogi és Hadijogi Társasággal, a Védelmiipari Egyesülettel, a Biztonsági és Honvédelmi Kutatások Központjával és másokkal is. Az együttműködés keretében figyelni szándékozunk az előzetes egyeztetésre is, hogy egy-egy beadott pályázat kapcsán ne forduljanak elő felesleges párhuzamosságok.

Levélben fordultunk néhány olyan kutatóhely vezetéséhez, amelyek a Honvédelmi Minisztérium hatáskörében tevékenykednek, és javasoltuk együttműködési megállapodás aláírását. A hasonló együttműködési formák minimálisan a munkatervek kölcsönös cseréjét feltételezik.

2012-ben fontos teendő az új „civil” törvény (a társadalmi szervezetek jogállásáról hozott 2011-es jogszabály) által előírt nyilvántartási-regisztrálási követelmények teljesítése, illetve ennek szellemében a Honvédelmi Minisztériummal egy hosszabb távra szóló együttműködési-támogatási megállapodás megkötése.

A Nemzetgazdasági Minisztérium részéről meghívták Társaságunkat is, hogy partnerként vegyen részt a gazdasági biztonságról szóló törvény szabályozási koncepciójának társadalmi vitájában. Természetesen eleget teszünk a meghívásnak.

Ugyancsak feladatként jelentkezik a „stratégiai bizottság” által annak idején megfogalmazott, a társadalmi elnök tisztségének létrehozására vonatkozó ajánlások vitájának végigvitele, a 2013. évi küldöttgyűlésre egyértelmű javaslatok elfogadása. Kapcsolódó feladat az Alapszabály módosításának korrekt előkészítése. Ide kapcsolódik továbbá a tisztújítás előkészítése, jelölőbizottság választása, a jelölések megalapozott megfogalmazása.

A Hadtudomány folyóiratnak 2012-ben két összevont számát tervezzük kiadni, az 1-2. számot májusban, a 3-4. számot ősszel. (Megjegyezzük, hogy ezen számokra előszerződést kötöttünk és már 2011-ben kifizettük a nyomdai munkálatokat.)

Nem lennének következetesek, ha nem tekintenénk kicsit távolabbra a 2012-es évnél, hiszen az utóbbi években a munkatervünket már ilyen perspektív szempontok alapján állítottuk össze. Mindenféleképpen folytatni kívánjuk a két sorozatot, és konkrétan a *Napjaink hadtudomány*a konferenciák sorában a következő témákat tervezzük napirendre tűzni:

2013-ban:

30 év a hadtudomány szolgálatában (a Kiss Károly hadtudományi klub alapításának jubileuma); A hivatásos (katonai, rendőri stb.) pálya a közzolgálati reformok tükrében;

2014-ben:

A civil és a katonai feladatok, funkciók kölcsönkapcsolata válságkezelés során; Az energiabiztonság katonai aspektusai;

2015-ben:

A klímaváltozás lehetséges katonai vonatkozásai; A pszichológiai hadviselés és a hadtudomány;

2016-ban illetve később:

A nukleáris (tömegpusztító) fegyverek hatása a hadtudomány fejlődésére; Az aszimmetrikus hadviselés legújabb típusai; A nem halálos fegyverek és a hadtudomány összefüggései.

Ezeket a rendezvényeket felvesszük a közzolgálati egyetem tudományos munkatervébe is, e kérdésben egyetértettünk az egyetem tudományos rektorhelyettesével.

Budapest, 2012. február 3.